

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222010238
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6222010238.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci odsúdeného C. W. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. marca 2023, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10Nt/16/2022 zo dňa 09.01.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného C. W. **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 10Nt/16/2022 zo dňa 09.01.2023 samosudca Okresného súdu Veľký Krtíš podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného C. W. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3T/26/2017 z dôvodu, že neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu odsúdený zahlásil sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí dňa 09.01.2023, ktorej písomné dôvody doručil okresnému súdu prostredníctvom obhajcu dňa 01.03.2023. Uviedol, že v základnom konaní bol odsúdenému uložený podmienený trest odňatia slobody s použitím ustanovenia zákona, ktoré bolo neskôr zrušené a ktorý trest bol následne súdom premenený už za účinnosti novely Trestného zákona, kde v prípade, ak by súd v tomto čase rozhodoval o vine a treste pre odsúdeného, bol by mu uložený trest v nižšej výmere, čím je odsúdený v súčasnosti dotknutý na svojich právach. Právna úprava prečinu krádeže od 01.08.2019 priniesla podstatné zmiernenie podmienok trestnej zodpovednosti, a to zlepšenie postavenia páchatela tohto trestného činu, spáchaného vlámaním. Právna úprava by mala pamätať aj na prípady ako je to v situácii odsúdeného W., kedy v čase, keď odsúdený má vykonať nepodmienečne 3 roky uloženého trestu, súčasná právna úprava je v tomto miernejšia. V ďalšej časti odsúdený poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, z ktorého má vyplývať, že pre posúdenie podmienok obnovy konania nie je rozhodujúce, či nová alebo neznáma skutočnosť existovala v dobe rozhodovania prvostupňového súdu alebo odvolacieho súdu, ale je rozhodujúce, že tieto nové dôkazy alebo skutočnosti vyšli najavo kedykoľvek neskôr. Odsúdený sa zároveň domnieval, že ním tvrdenú zmenu právnej úpravy možno subsumovať pod ust. § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku. Na základe uvedeného potom navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle tohto ustanovenia dospel krajský súd k záveru, že sťažnosť odsúdeného C. W. nebola dôvodne podaná, pretože v posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky obnovy konania v zmysle obsahu ust. § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom krajský súd zistil, že odsúdený C. W. bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/26/2017 zo dňa 25.05.2017 uznaný vinným zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku prvostupňového súdu a bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky a s probačným dohľadom počas trvania skúšobnej doby. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 3T/26/2017 zo dňa 22.02.2021 vyslovil, že odsúdený sa vo vyššie uvedenej skúšobnej dobe neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 3 roky vykoná, pričom odsúdeného pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

O obnovu konania vo vyššie uvedenej trestnej veci Okresného súdu Veľký Krtíš požiadal podaním doručeným okresnému súdu dňa 25.11.2022. Za nové skutočnosti a dôkazy odsúdený označil zmenu právnej úpravy trestného činu krádeže podľa § 212, ku ktorej došlo v roku 2019 a na základe ktorej by bol, podľa názoru odsúdeného, tomuto uložený miernejší trest, ak by bol odsúdený uznaný za vinného podľa v súčasnosti platnej a účinnej právnej úpravy.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežné, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V zmysle hypotézy uvedenej v právnej norme je súd povinný povoliť obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, ak:

- existujú nové skutočnosti a dôkazy,
- tieto nové skutočnosti alebo dôkazy boli súdu skôr nežné
- tieto skutočnosti a dôkazy by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu

Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je teda náprava skutkových väd právoplatného rozhodnutia v prípade, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy spochybňujúce doterajšie skutkové zistenia a rozhodnutia prijaté na ich podklade. Záver o tom, či existencia nových skutočností alebo nových dôkazov je spôsobilá odôvodniť iné, než pôvodne právoplatné rozhodnutie, môže súd ustáliť len porovnaním doposiaľ vykonaných dôkazov s dôkazným významom novotvrdených skutočností alebo novovykonaných dôkazov, a to v rozsahu ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku, ktorý postup nie je v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 2 ods. 19 Trestného poriadku.

V konaní o povolení obnovy konania súd nemôže preskúmať správnosť pôvodného rozhodnutia, jeho zákonnosť a odôvodnenosť, nie je možné posudzovať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní v tom smere, či sa súd pri rozhodovaní, a to vrátane rozhodovania o treste, vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a obhajobou odsúdeného, či rešpektoval zásady bezprostrednosti a ústnosti pri dokazovaní, či bolo zachované právo na obhajobu, či vykonal a prihliadol na všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy a podobne. V zmysle skôr uvedeného povinnosťou súdu v konaní o povolení obnovy je skúmať správnosť právoplatného rozsudku v tom rozsahu, či nové skutočnosti alebo dôkazy odôvodňujú zásah do právoplatnosti a nezmeniteľnosti rozsudku vydaného súdom v základnom konaní. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu je krajský súd toho názoru, že okresný súd v posudzovanom prípade postupoval dôsledne a vykonaným dokazovaním si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie o zamietnutí návrhu odsúdeného, ktorým sa domáhal obnovy konania. Výrok o zamietnutí návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania tak zodpovedá stavu veci a zákonu, pričom konanie, ktoré rozhodnutiu súdu predchádzalo, bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne rozviedol, z akých dôvodov nemohol vyhovieť návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, pričom krajský súd sa s týmto odôvodnením v plnej miere stotožnil a v podrobnostiach naň odkazuje.

Vzhľadom k tomu, že okresný súd prejednávanej veci venoval náležitú pozornosť zostáva krajskému súdu len akcentovať správnosť záverov prvostupňového súdu a k sťažnostným námietkam odsúdeného uviesť, že odsúdený skutočnosťami uvádzanými v tomto konaní sleduje prehodnotenie už ustáleného právneho stavu v jeho trestnej veci vo svoj prospech, čo je v intenciách jeho obhajoby prípustné a legálne, ale po právoplatnosti jeho odsúdenia tomuto zámeru nemôže slúžiť obnova konania ako inštitút mimoriadneho opravného prostriedku, zameraného na revíziu skutkových pochybení v základnom konaní.

Aj krajský súd dospel k záveru, že odsúdený neuviedol žiadne nové skutočnosti a nepredložil žiadne nové dôkazy takej kvality, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom odsúdeného. Sťažnostný súd zároveň zdôrazňuje, že v konaní o povolení obnovy nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia vydaného v základnom konaní či naprávať prípadné procesné pochybenia súdu.

Pokiaľ odsúdený za novú skutočnosť považoval zmenu právnej úpravy trestného činu krádeže podľa § 212 Trestného zákona, tomuto jeho tvrdeniu nemôže krajský súd prisvedčiť. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že obnova konania ako inštitút mimoriadnej revízie právoplatných rozhodnutí v trestnom konaní slúži na nápravu skutkových pochybení v napadnutých rozhodnutiach (či samotných konaní) a nie na nápravu akýchkoľvek väd či právnych väd, pričom legislatívna zmena je právnou skutočnosťou, ktorá nemôže spĺňať atribúty „novej skutočnosti alebo dôkazu“ v zmysle ust. § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Rovnako nesprávny výklad aplikovanej právnej normy z pohľadu odsúdeného možno badať v tom prípade, kedy odsúdený tvrdil, že zmenu právnej úpravy možno subsumovať pod dôvod pre povolenie obnovy konania, uvedený v ust. § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku. Tomuto tvrdeniu odsúdeného rovnako nemožno prisvedčiť. Totiž, ust. § 394 ods. 4 Trestného poriadku predstavuje výnimku z klasického vnímania obnovy konania ako inštitútu slúžiaceho na nápravu skutkových pochybení, keď priamo prikazuje, ktorá (výnimočne) právna skutočnosť má byť ex lege považovaná za skutočnosť novú, a teda priamo aj za samotný dôvod pre povolenie obnovy. Je tomu tak napríklad v prípade podľa § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku, kedy za dôvod obnovy konania považujeme stratu účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia podľa čl. 125 ods. 3 ústavy voči rozsudku vydanému na základe aplikácie takého právneho predpisu jeho časti alebo niektorého ustanovenia, ak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný. V tomto prípade ale dochádza k strate účinnosti právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia ústavou predpísaným spôsobom, a to v konaní o súlade právnych predpisov podľa citovaného článku ústavy, kedy Ústavný súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi je nesúlad s následkom straty účinnosti týchto príslušných predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení. Je tak zrejmé, že dôvodom pre povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 4 písm. b) Trestného poriadku nemôže byť akákoľvek legislatívna zmena právneho predpisu ako prejav vôle zákonodarcu, na tento postup oprávneného, ale len ústavou predpísaným spôsobom strata účinnosti toho-ktorého právneho predpisu či jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia.

Bez ohľadu na aplikovanú metódu výkladu dotknutej právnej normy, či už využitím výkladu gramatického, logického alebo systematického, nemožno dospieť k inému výkladu a k inému právnemu záveru. V opačnom prípade by sme dospeli až k absurdným situáciám, kedy by prakticky každá či akákoľvek legislatívna zmena právneho predpisu využiteľného v trestnom konaní a priori znamenala automatické povolenie obnovy predchádzajúcich právoplatne skončených konaní, s ktorými by takáto zmena mohla mať akýkoľvek právny súvis. Uvedená skutočnosť by predstavovala narušenie princípu právnej istoty a zásadnej nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí.

Krajský súd pripomína, že podľa § 2 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Páchatel'ovi možno uložiť taký druh trestu, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o trestnom čine rozhoduje, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Ani toto ustanovenie sa nevzťahuje na prejednávaný prípad, keďže k zmene ustanovenia § 212 Trestného zákona došlo až po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/26/2017 zo dňa 25.05.2017.

Len subjektívne dojmy a samotné tvrdenia osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie sú pre takéto zásadné rozhodnutie, ako je zásah do právoplatnosti a nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia, postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Sťažnostné námietky odsúdeného v tomto konaní sú preto právne irelevantné, vznesené v snahe prehodnotiť ustálené okolnosti týkajúce sa jeho trestnej činnosti a na to nadväzujúce právne závery konajúcich súdov. Aj podľa krajského súdu odsúdeným uvádzané skutočnosti nepredstavujú také nové skutočnosti v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by mohli odôvodniť zmenu pôvodného súdneho rozhodnutia v otázke viny a trestu uloženého odsúdenému.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Keď za týchto okolností okresný súd v napadnutom uznesení zamietol návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania, postupoval správne, preto krajský súd sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.